

RAJONA agrorūpnieciskā apvienība aicina visus pilsētu un lauku iedzīvotājus sniegt palīdzību lina plūksnā. Darba samaksa paaugstināta, atkarībā no lina sējumu biežības, veldrainības un nezālānības — no 100 līdz 350 rubļiem par hektāru. Darba jautājumus kārtot ar kolhozu vadību.

«Lauktechnikas» rajona apvienības materiāli tehniskās apgādes bāze cenšas palīdzēt lauku saimniecībām, iespēju robežās apgādāt tās ar lauksaimniecības mašīnu rezerves daļām.

ATTEĻĀ: kolhoza «Zelta vārpa» rezerves daļu noliktavas pārzinis Ivars Vilcāns pieņem pēc pieteikuma atvestās rezerves daļas, ko atgādājis ATU-1019 šoferis ekspektorators Georgijs Ivanovs.

J. SILICKA foto

VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJĒTIEŠI!

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTI/KĀ/ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta

Nr. 99 (5638)

Ceturtdien, 1987. gada 20. augustā

Maksa 3 kap.

Speciālists ieteic

Kā novākt saveldrējušos labību

Mūsu republikas lietus un vēja brāzmu ne-saudzētā klimata apstākļos nenovēršana ir labību stiprā veldrēšanās. Tā neizpaliek pat sausākajos gados. Katra stiprāka veldre ir saistīta ar jūtamiem ražas zudumiem.

Pētījumu rezultāti, kā arī praktiskā pieredze rāda, ka, īpaši sagatavojot ražas novācāmās mašīnas un pielāgojot tās sējumu stāvoklim, ir iespējams pat stiprā veldrē kvalitatīvi novākt visu izaudzēto labību un pākšaugu ražu.

No rūpniecības saņemtie kombaini nav sagatavoti darbam mūsu veldrainajos laukos. Arī sējumu daļiņai novākšanai nav piemērotu mašīnu. Tāpēc jaunsāņemtos kombainus nākas speciāli sagatavot, hermetizēt un atbilstoši noregulēt.

Saveldrējušos stiebru pacelšanai maksimāli pilnīgi jāizmanto šķirējpirkstī un visāda veida kvalitatīvi stiebru pacēļāji. Šķirējpirkstī jāpiestiprina pie kombaina hедера izkaps katram 2. — 4. pikim. Tie ir dažādas konstrukcijas. Labākie ir divdaļīgie, kas ar savienotājatsperes palīdzību ļoti kopē lauka virsmu. Ar skrūvju palīdzību šķirējpirkstī ļoti jāpiestiprina pie kombaina hедера, lai tie darbā būtu izturīgi un nenolūztu, sevišķi stūru pagriezīnos.

Sagūlušos stiebru pacelšanai pie kombaina tītavu zaru rāmja (zarsiekstas) jāpiestiprina no elastīga atspertērauda stieņa gatavoti C-veida papildus zari. Tos izvietoj vidū starp divu taisno zaru pāriem. Minētos stiebru pacēļāju zarus praktiski un labāk gatavot no speciāla atspertērauda stieņa (5 — 6 mm diametrā) vai siena grābekļa — vāļu veidotāja GVK — 6 zariem (6,3 mm diametrā), tos darbnīcā speciāli sagatavojot pievienošanai kombainam.

Katra C-veida zaru jāpiestiprina pie tītavu rāmja 2 vietās, vienu galu izliecot taisnā lenķī 8 cm garumā, bet otru — augu masas uzve-rošo zaru (36 cm garumā) izliecot C-veidā.

Zaru piestiprināšanai pie zarsiekstas tajā jāizurbj 2 caurumi taisnā lenķī pret esošajiem taisnajiem zariem. Viens urbums jāizdara tieši vidū starp esošajiem zarsiekstas zariem, otrs — 40 cm uz sāniem no C-veida zara.

Katrs C-veida zars jāizbāz caur centrālo urbumu un tā atliektais gals jānostiprina ar šķeltapu otrajā urbumā. Šķeltapas galvina mazliet jāpaplašina, lai zara noliektais gals brīvi ielietu tās galviņā.

Lai palielinātu tītavu stieņu izturību pret nolūšanu, pēc Saldus rajona kolhoza «Druva» un citu saimniecību pieredzes C-veida zaru piestiprināšanai gatavo tikai centrālo urbumu, bet zara atliekto galu piestiprina ar stieplu tinumu, lētu u. c., nepieļaujot labības stiebru aizķeršanos aiz tās.

Nedrīkst izmantot tievus, no mīksta metāla gatavotus zarus, tie ātri izliecas un iekļūst griezējaparātā.

Atkarībā no hедера darba platuma, katram kombainam vajadzīgi 60 — 105 zari.

Viena kombaina tītavas ar stiebru pacēļājiem var sagatavot, izdarot urbumus un sagatavojot C-veida zarus, 2 cilvēki 6 — 8 stundās.

Tītavas asīm un cauruļveida stieņiem jābūt taisniem, zarsiekstu zariem jābūt vienā plāksnē un vienādā garumā, zaru stiprinājumā nedrīkst būt brīvkustību, zaru slīpumam jābūt 45° lenķī pret horizontālo virsmu.

Lai paceltu stipri saveldrējušos augus, tītavas jāizvirza 500 — 600 mm pirms izkaps. Vajadzības gadījumā esošo tītavu turētāji jāpagarina, izmantojot lenķtērauda vai stieņtērauda materiālu.

Tītavu zari ļoti satver un pacel stiebrus, ja attālums starp zaru galiem un lauka virsmu ir līdz 10 mm, bet tas nedrīkst būt lielāks par 30 cm. Jāseko, lai tītavu zarsiekstu zari, mainot tītavu augstumu, neskartos pie griezējaparāta detaļām. Tāpēc uz tītavu pacelšanas hidrocilindra kārtiem jāuzliek ierobežotājgrezēni.

Jāseko tītavu griešanas ātrumam, lai nebūtu graudu zudumu, kas rodas, nolaužot vārpas un pākstis vai izsītot graudus no tām.

Nepareizi noliktas un nenoregulētas tītavas var radīt ļoti lielus graudu zudumus.

Lai nopļautie augu stiebrī neaptītos ap gliemežtransportieri, daudzās republikas saimniecībās pārveido gliemežtransportiera centrālo daļu, demontējot pirkstu mehānismu un pagarinot vijumu vai pieskrūvējot atbilstošas transportiera lentas sloksnes.

Par labāko un drošāko ir atzīts Skrīveru izmēģinājumu saimniecības mehanizatoru ieteiktais un ražošanas praksē pārbaudītais pānēmiens: vijumu pagarina pēc agregāta E—301 principa, tos 40 cm attālumā pretējās pusēs savieno ar taisnu metāla sloksni (ja demontēts pirkstu mehānisms). Vīnoto daļu piemēta no norakstīta kombaina. Abas metāla sloksnes jāuzasina. Gliemežtransportierim rotējot, tās pāreriez aptinušos augus. Gliemežtransportiera pārkārtojumu 2 cilvēki var izdarīt 6 — 8 stundās.

Pārkārtoti kombaini īpaši derīgi ir līdzenos laukos (ar planētu virsmu), kur nav akmeņu, koka gabalu, citu un citu šķēršļu. Pēc veiktalem pētījumu datiem un praktiskās pieredzes kombaini ar stiebru pacēļājiem sekmiņi pacel visus sagūlušos augus; samazina graudu ražas zudumus 5 — 10 kārtīgi. Atkarībā no veldres iegūst par 3 — 8 centneriem graudu no hektāra vairāk nekā ar parasto nepārkārtoto kombainu.

Bez tam kombainam nodrošināta nepārtraukta gaita uz priekšu, bez atkāpēm, līdz ar to darba ražība pieaug par 15 — 20 procentiem, salīdzinot ar nepārkārtoto kombainu.

A. ANTONIJS,

lauksaimniecības zinātnu kandidāts

ATGRIEZENISKĀ SAIKNE: laikraksts-lasītājs

Vērtē līvānieši

Cik pilnīgi rajona laikraksta lappusēs atspoguļotas rajonā notiekošās pārmaiņas? Šis jautājums izvirzījās tikšanās centrā, kura 13. augustā notika starp redakcijas darbiniekiem un Līvānu EMBK māju būves ceha kolektīvu.

Nesen, tiekoties ar rajona vadošajiem darbiniekiem, man nācās dzirdēt, kādas ir viņu domas par laikraksta publicētajām darbaļaužu vēstulēm un priekšlikumiem kārtējam partijas rajona plēnumam: «Dienzēl neviena no šīm vēstulēm neskar rajona saimnieciskā mehānisma vadības pārkārtošanu».

Jā, tam var arī piekrist, iepriekš neiedziļinoties. Bet tagad paanalizēsim. Kādi cilvēki visvairāk griežas pie laikraksta redakcijas? Ierindas darbinieki, kuri šodien vēl praktiski nespēj orientēties visos šī paša vadības mehānisma sikumos. Taču to, ka viņi runāja par šī mehānisma darbības galarezultātiem, konkrētām sekām, domājams, apstrīdēt grūti. Par šīm sekām (par maizi, sakņdārzēm, par kadriem un atklātumu, par tirdzniecību un celtniecību) cilvēki arī izteica savas domas. Bet apkopot viņu viedokļus, vadoties pēc tiem, korigēt saimnieciskā mehānisma vadības radikālu uzlabošanu — tas jau ir vadītāju darbalauks.

Visas šīs domas vēlreiz tika iztirzātas arī, tiekoties ar Līvānu EMBK ļaudīm. Iztirzātas tāpēc, ka strādājošie atkal runāja par tām pašām problēmām, konkrēti — vēlējas izteikt savu solidaritāti ar tiem, kuri jau rakstījuši redakcijai. Lūk, tikai dažā citāti no viņu teiktā.

L. LINUZZS, maiņas meistars:

— Pašlaik laikrakstā parādījušās gan jaunas rubrikas, gan lasītāju vēstulu publikācijas, kas veiktas dažādiem aktuāliem jautājumiem. Mēs lasām tās ar lielu interesi, un mūsu atsauksmes par tām ir pozitīvas. Tomēr mēs gribētu tikties ar lielāku skaitu rajona atbildīgo darbinieku. Jo gribam zināt, kas tad atbildēs par pielautajām kļūdām, kuras šodien tiek atklāti tiek atzītas? Kas ir atbildīgs par katastrofālo stāvokli tirdzniecībā ar maizi? Kā tas varēja gadīties — visu rajona iedzīvotāju acu priekšā tirdzniecība piedzīvo lejupslīdi, bet nevienam neko neuzsāk darīt lietas labā? Bet atklātums, starp citu, ne vienmēr darbojas. Mēs, piemēram, līdz pat šim laikam tā arī nezinām, kurš mūsu pilsētā ir izpildkomitejas priekšsēdētājs. Mājbuvētāji nekad nav atteikušies palīdzēt ieviest pilsētā kārtību. Taču mūsu palīdzība nevienu nav vajadzīga. Tādā veidā arī mēs paši radām sev problēmas, kuras vēlāk nekādi nevarām atrisināt.

T. KRIVOJS, elektromontieris, ceha partijas organizācijas sekretārs:

— Laikraksta publikācijas ievērojami uzlabojušās, tās gūst lielāku rezonansi. Gribētos novēlēt žurnālistiem nomainīt leņķi, noņemto nostāju un panākt izvirzīto jautājumu atrisināšanu. Gribru vēlreiz runāt par dār-

zenkopību. Jādomā par tādu kooperatīvu izveidošanu, kuri nodarbotos ar dārzenu audzēšanu. Iespējams pat, ka nepieciešams izveidot kooperatīvu padomi, kura korigētu to darbību. Kolektīvi varētu specializēties noteiktu kultūru audzēšanā un daļēji apmainīt saražoto produkciju. Arī piņšētas izpildkomitejā jābūt cilvēkam, kurš nodarbotos ar šo kooperatīvu darbības kontrolēšanu. Mēs runājam par dārgām siltumnīcām, par visādiem projektiem, bet es jau aprīlī lietoju uzturā zaļumus, kas izaudzēti zem parastās polietilēna plēves. Kāpēc tad nevarētu būvēt, teiksim, stiklotas siltumnīcas: mēs taču izmetam atkritumus tik daudz stikla atgriezumam, kuri noderētu tieši šim mērķim.

V. KOBILENKO, kokapstrādes darbgaldū uzraudzītājs:

— Mēs jau kādus četrus gadus runājam ar rakstām par šuvju aizdārišanu mūsu mājās. Bet stāvoklis nav uzlabojies arī šodien. Te nav celtna, te grants nav pievesta. Ja ir grants, tad celtnis steidzami vajadzīgs objektā. Līvānu PMK priekšnieka O. Bubnovska solījumiem nav gala. Vai tiešām neviens nevar izvirzīt viņam stingras prasības? Un vēl viens jautājums. Mēs no sava zmes gabala šogad zemes novācām spainienu. Vai mēs nevarētu nodot šīs zemes bērnu dārzēm? Varētu. Kāpēc neviens ar to nenodarbojas?

Tas ir tikai neliels sasāpējušo problēmu uzskaitījums. Cilvēkiem rūp arī tas, kā pie mums tiek organizēta kultūras dzīve, atpūta, sadzīves pakalpojumi, viņus uztrauc dzīvokļu saimniecības pārvaldes neapmierinošais darbs, palīgsaimniecību attīstība. Iedzīvotāji lūdz izveidot jaunatnes dzīvokļu kooperatīvu, atklāti runā par problēmām sava kolektīva dzīvē. Un viņi vēlas redzēt rajona laikraksta publikācijas par šiem tematiem.

Vērtējot iztirzāto jautājumu saturu, jūs teiksit: nekā jauna. Būtībā par to pašu runāja arī pirms gada, trijiem, pat pirms pieciem. Bet līvānieši taču turpina runāt par vienām un tām pašām problēmām tieši tāpēc, ka neredz pozitīvas izmaiņas. Viņi taču nebrasa sev nekādus atvieglojumus: prasa darbu, piedāvā savu palīdzību.

Jādomā, ka dzirdētais pārliecinoši pierāda: žurnālistiem jābūt vēl principiālākiem. Jāpanāk, lai uz katru kritisku publikāciju atbildētu ar praktisku darbību. Jo cilvēki gaida darbu. To pašu darbu, uz kuru mūs aicina partijas un valdības dokumenti. To pašu darbu, kuru no mums prasa pārkārtošanās.

L. KUZMINA

NO REDAKCIJAS. Strādnieku izvirzītie jautājumi tiks nosūtīti izskatīšanai attiecīgajām organizācijām. Atbildes publicēsim.

PREIĻU starpsaimniecību organizācijas tautas kontroleriem rūpju ir gana. Pārbaudot ceļazīmju noformēšanu, viņi konstatējuši, ka tajās gan ir uzrādīti pārvadātās kravas kubikmetri, taču nav atzīmēta tās tonnāža. Iepazīstoties ar būvmateriālu uzglabāšanu un izmantošanu kolhoza «Vārkava» būvobjektā, tautas kontroleri uzgāja kļeģeļu pārpalikumus un bojātus durvju blokus.

Tautas kontroleri izvirzīja atbildīgajām amatpersonām prasību novērst uzrādītus trūkumus. Pastiprināti tiek kontrolēti, kā starpsaimniecību celtniecības organizācija levaro darba disciplīnu un izlieto degvielu un smērmateriālus.

ATTEĻA:

tautas kontroles grupas priekšsēdētājs I. Kozlovs (centrā) un kvalitātes inženieris J. Limanis (no labās), un brigadieris E. Džeriņš apspriež starpsaimniecību celtniecības organizācijas strādniekiem paredzētās dzīvojamās mājas celtniecības kvalitātes pārbaudes rezultātus.

J. SILICKA teksts un

foto

TAUTAS KONTROLES LAPPUSE

Nr. 8 (70)

Tautas kontroles rajona komitejā

Pēc Latvijas PSR Tautas kontroles komitejas priekšlikuma rajonā pārbaudīts, kā jaunās ražas uzņemšanai sagatavotas kartupeļu, augļu un dārzeņu glabātavas. Tautas kontroles rajona komiteja atzīmē, ka šajā gadā Preiļu sagādes kantorim saskaņā ar plānu jāuzkrāj ziemai 1975 tonnas pārtikas kartupeļu, tai skaitā 500 tonnas vidēji vēliņo, 150 — vēliņo un 1000 tonnas agrīno kartupeļu. Starpsazonu uzglabāšanai jāgatavo 860 tonnas kartupeļu, 120 tonnas svaigo kāpostu, 40 tonnas skābēto kāpostu, 60 tonnas ziemas sīpolu, 30 tonnas burkānu, 60 tonnas galda biešu, 15 tonnas sāļtū gurķu, 3 tonnas ķiploku un 9 tonnas citu dārzeņu. Sagādes kantoris ir nodrošināts ar kartupeļu un dārzeņu glabātavām.

Kolhozos un sovhozos kartupeļu uzglabāšanas stīpās. Izņēmums ir vienīgi kolhozs «Zelta vārpa» un Aglonas padomju saimniecība, jo šeit ir kartupeļu glabātavas, kuru tilpums atļauj uzglabāt attiecīgi 1000 un 500 tonnas šo dārzeņu.

Līdz pārbaudes dienai sagādes kantoris bija noslēdzis ar iedzīvotājiem 1010 līgumus par lauksaimniecības produkcijas nodošanu 1987. gadā un 1988. gada 1. ceturksnī. Saskaņā ar šiem līgumiem individuālajam sektoram ar sagādes kantora starpniecību jārealizē 140 tonnas kartupeļu, 61 tona dārzeņu, 90 tonnas augļu un 1,5 tonnas ogu. Sagādānieki izstrādājuši pasākumu plānu, kas jāizstrādā, lai sagatavotu sezonai materiāli tehnisko bāzi.

Kolhozos «Rīts», «Zelta vārpa» un «Vārkava» ir stacionārie kartupeļu šķirošanas punkti. Pārējās saimniecības, kurās audzē kartupeļus, apgādātās ar mobilām šķirošanas iekārtām. Sagādes kantori ir piemēšanas un nodošanas punkti, kur pieņem kartupeļus un iekrāj tos vagonos.

Ar Preiļu rajona Tautas deputātu padomes 8. sesijas lēmumu apstiprināti dārzeņu, kartupeļu un citas lauksaimniecības produkcijas ražošanas un pārdošanas plāni. Noteikts, kuras saimniecības specializējas kartupeļu un dārzeņu audzēšanā. Tas ir kolhozs «Rīts», «Vārkava», «Sarkanā ausma» un «Zelta vārpa». Konstatēts, ka saimniecības nepilda agrīno dārzeņu pārdošanas līgumus un grafikus.

Si gada septiņos mēnešos sagādes kantoris iepirca tikai 34,3 tonnas šīs produkcijas (tas ir — plāns izpildīts par 51,2 procentiem). Kolhozs «Rīts» tomātu pārdošanas plānu izpildījis par 15 procentiem, gurķu — par 55 procentiem, balto galviņkāpostu pārdošanas plānu — par 25,9 procentiem. Burkānus tirdzniecības tīklam šis kolhozs vismaz nav piegādājis. Arī jūlijā dārzeņu realizācijas plāns nav izpildīts. No plānotajām 35 tonnām tirdzniecībai piegādātas tikai 10,3 tonnas (29,4 procenti). Kolhozs «Vārkava» nepiegādāja balto galviņkāpostus.

Komiteja pieņēmusi zināšanai sagādes kantora direktora M. Bruzgules ziņojumu, kurā teikts, ka sagādes kantora materiāli tehniskā bāze tiks sagatavota dārzeņu un kartupeļu pieņemšanai pasākumu plānā paredzētajos termiņos.

Kolhozā «Vārkava» komiteja izdarīja lopbarības sagatavošanas pārbaudi, kā arī pārliecinājās, kā šeit gatavojas ražas novākšanai un kā nodrošina tās uzglabāšanu. Jau 12. jūnijā lopkopības kompleksā «Spūli» bija uzsākta skābarības likšana. Tomēr tranšeju, kurā varēja ietilpināt 622 tonnas skābarības masas, pabeidza aizpildīt tikai 25. jūnijā. Fermā «Pīlīši» neattaisnoti pārtrauca skābsiena likšanu tranšejā. Fermā «Kazeri» skābsiena tranšeju noslēdza divas diennaktis vēlāk nekā bija paredzēts, jo nebija polietilēna plēves.

Līdz 20. jūlijam saimniecībā bija noplauti gandrīz visi sētie un savvaļas zālāji; no vajadzīgā daudzuma sagatavoti 90 procenti siena, 91 procenti skābsiena un 64 procenti skābarības. Sagatavotās lopbarības mitruma pakāpi nosaka visai aptuveni. Sienu uzglabā deviņos skūnos, septiņos no kuriem ir ierīkoti ventilatori nepieciešamās temperatūras uzturēšanai. Tomēr fermas «Zibergova» skūnī 9. jūlijā ventilatori nestrādāja, jo nebija salaboti.

Kolhozā ir pietiekami daudz tehnikas, lai sekmīgi izpildītu lopbarības sagādes plānu. Taču darba disciplīnas pārkāpumu un neorganizētības dēļ rodas biežas dīkstāves, ielīgst zāles miltu sagatavošanai.

Pārbaudes dienā kolhozā vēl nebija pabeigta gatavošanās ražas novākšanai. Labības kombināi nebija hermetizēti, pilnībā tehniski noregulēti. No 13 graudu kaltēm tikai trijās veikta vajadzīgā tehniskā apkope. Nebija dezinficēta centrālā graudu noliktava.

Kolhoza «Vārkava» priekšsēdētājam I. Fedotovam airādīts par vilcināšanos kvalitatīvas zāles lopbarības nepieciešamo rezervju sagatavošanā, par labības novākšanas tehnikas simtprocentīgu nesagatavotību plaujai.

Komiteja uzlika par pienākumu Preiļu rajona agrārūnietības apvienības priekšsēdētāja vietniekam S. Nesterenokam nodrošināt labības novācamās tehnikas, autotransporta un iekārtu pilnīgu tehnisko sagatavošanu līdz ražas novākšanas sākumam.

Veikta personīgo saimniecību, kā arī rajona uzņēmumu palīgsaimniecību attīstības pārbaude. Konstatēts, ka vēl pilnībā nav atrisināts jautājums par kolhozu un sovhozu centrālo ciematu iedzīvotāju nodrošināšanu ar ganībām. Daudzās saimniecībās iedzīvotājiem ilgstošam periodam neiedala arī plavas sienu plaušanai. Dala kolhoznieku saviem personīgiem lopiem barību sagatavo vēlu, jo saimniecība savlaicīgi nenodrošina viņus ar

nepieciešamo tehniku. Rezultātā lopbarībai ir zema kvalitāte. Pietiekami organizēta nav arī piemājas zemes apstrāde ar tehniku, sienu plaušana. Rajonā vajadzīgajā līmenī nav attīstījusies arī graudaugu un saknaužu audzēšana grupveida laukos.

Vairumā saimniecību personīgo saimniecību īpašnieki audzē un pārdod valstij lopus. Diemžēl saimniecības reti kad pārdod iedzīvotājiem vai nodod viņiem audzēšanā jaunos lopus. Noslēdzot līgumus par lopu audzēšanu un iepirkšanu, papildus platības lopu ganišanai un sienu plaušanai netiek piešķirtas.

Personīgajās palīgsaimniecībās saražotajai produkcijai ir liels īpatsvars visas rajona lauksaimniecības produkcijas ražošanā. Pirmajā pusgadā šo īpatsvaru var izteikt ar 20,4 procentiem piena ražošanā un 10,8 procentiem gaļas ražošanā. Kolhozs «Nākotne» pārdevis valstij 2805 centnerus no kolhozniekiem iepirkta piena, kolhozs «Vārkava» — 2604 centnerus. Saimniecība plāno pārdot valstij 950 centnerus no iedzīvotājiem iepirktais gaļas.

Visās rajona saimniecībās ir zootehniku organizatori, kuri galvenokārt nodarbojas ar līgumu par lopu un piena iepirkšanu no iedzīvotājiem noslēgšanā. Izdarot pārbaudi kolhozos «Vārkava» un «Nākotne», netika uzrādītas šo speciālistu amata instrukcijas.

Izdarot pārbaudi Līvānu eksperimentālās biokimiskās rūpnīcas palīgsaimniecībā, atklājās, ka 1986. gadā no 37,9 hektāriem zemes izmantoti tikai 8,9. Netika uzrādīti izaudzēto un novāktu graudu, kartupeļu un saknaužu iegāmatošanas un realizēšanas dokumenti. Šogad kartupeļi iestādīti aptuveni 1 hektāra platībā, septiņos hektāros iesēti ilggadīgie zālāji. Statistiskā atskaite par lauksaimniecības kultūru sēju netika uzrādīta. Nebija arī dokumentu sēklas kartupeļu iegādāšanai un to izmantošanai.

Palīgsaimniecībā ir cūku ferma, taču lopbarība fermā nav uzskaitīta, nav izstrādāts arī lopu barošanas racionis. Pārskatā par 1987. gada februāri uzrādīts, ka gaļas kombinātam nodotas 27 cūkas, pēc citiem dokumentiem — tikai 25. Pirms nosūtīšanas uz gaļas kombinātu lopus nenosver.

Cūku fermas darbiniekiem noteikta laika darba alga. Tomēr palīgsaimniecības vadītājs J. Losāns pagājušajā gadā saņēma 610 rubļu prēmijas, bet šogad 407 rubļu prēmijas nevis par palīgsaimniecības vadīšanu (tā ir nerentabla), bet gan par rūpnīcas gūtajiem darba rezultātiem. Nolikums par palīgsaimniecību uzņēmumā nav izstrādāts.

Par bezatbildīgu attieksmi pret savu darbu palīgsaimniecības vadītājam J. Losānam izteikts rājiens. Komiteja uzlikusi viņam par pienākumu informēt rūpnīcas kolektīvu par trūkumu novēršanu.

KAD PIETRŪKST IEINTERESĒTĪBAS

➔ Kāpēc daži lauku iedzīvotāji nevēlas personiskajās palīgsaimniecībās ražot pienu un gaļu?

Mūsdienās daudzas ģimenes, un it īpaši jaunās, brīvdienu labprāt atpūšas un pēc iespējas arī izklaidējas. Arī darbdienās brīvo laiku nereti izmanto šādos pašos nolūkos. Bet personīgo lopu turēšanu un piemājas zemes apkopšanu uzlūko kā lielu un traucējošu nastu, kura nogurdina un apņķi. Jauniešiem vairs nav tuvas zemnieku tradīcijas. Un kāpēc gan tās būtu jāsaģlabā?

Nauda? Par personīgajā saimniecībā saražoto produkciju var saņemt pietiekami lielu atlīdzību. Kurš to apstrīdēs? Taču arī par pamatdarbu tagad maksā diezgan labi. Var dzīvot bez bēdām, neapgrūtinot sevi ar liekām rūpēm. To arī nākas nēmt vērā. Tikai iesīkstējušie lauku fanātiķi vēl joprojām turpina dzīvot pēc tēvu un vectēvu parašām.

Sādus un līdzīgus argumentus man nācās dzirdēt no saimniecību vadītājiem un speciālistiem, kad Tautas kontroles republikāniskās komitejas darbinieku grupas sastāvā iepazīnos, kā Preiļu rajonā tiek pildīts pazīstamais Latvijas Komunistiskās partijas CK un republikas Ministru Padomes lēmums par papildus pasākumiem, kas veicami, lai palielinātu lauksaimniecības produkcijas ražošanu pilsoņu personīgajās palīgsaimniecībās.

Atklāti sakot, iespāidi nav viennozīmīgi. Atsevišķās personīgajās palīgsaimniecībās lauksaimniecības produkcijas ražošanas sokas samērā labi. Lauku sētu īpašnieki cenšas nodrošināt savas ģimenes ar gaļu un pienu, ar citu lauksaimniecības produkciju, palielināt tās pārdošanu rajona patērētāju biedrības sagādes kantorim, kolhoziem, sovhoziem. Taču nereti šajā darbā vēl nejut pietiekamu atdevi. Un iemesls tam — nepavisam ne jauniešu slinkums. Daļēji tā ir vienaldzība, daļēji nepietiekama ieinteresētība ražot lopkopības produkciju. Pamatošu teikto ar faktiem, kurus apstiprina skaitļi.

Tukšās kūtis personīgajās saimniecībās visbiežāk sastopamas Rušonas un Aglonas sovhozos, Raiņa, K. Marksa, «Suvo-rova kolhozos. No visām rajonā esošajām lauku personīgajām palīgsaimniecībām, kurū īpašnieki tur govīs, pienu valstij pārdod tikai 82,2 procenti. Kolhozā «Zelta vārpa» panākts vēlams rezultāts — pienu valstij nodod 93 procenti kolhoznieku.

Visās pārbaudītajās saimniecībās 5 — 10 procentiem slaucamo govju turētāju nav iespēju realizēt pienu. Lielākās ģimenes saražoto produkciju patērē pašas. Ja viena ģimene sadalījusies divās un jaunā ģimene lopus netur, tad abas ģimenes izmanto pienu, ko iegūst no vienas govīs. Jāsaka: grūtības piena ražošanas palielināšanā rada arī viensētu attālinātība no piena pieņemšanas punktiem vai no ceļa, pa kuru brauc piena savācēji. Gan lielle attālumam, gan sliktie ceļi ievērojami kavē piena ražošanas palielināšanu personīgajās palīgsaimniecībās.

Diemžēl šim apstāklim rajonā nepievērs vajadzīgo uzmanību. Bet saimniecības, tiesa — ne jau visās, lauksaimniecības produkcijas ražošanā pilsoņu personīgajās palīgsaimniecībās tiek uzskatīta par otršķirīgu un neobligātu lietu.

Sādus klūdas raksturīgas to kolhozu un sovhozu speciālistiem un vadītājiem, kuros ik gadus panāk augstus piena izslaukumus un saražo pietiekami daudzumu liellopu gaļu un cūkgaļu. Tas ļauj šīm saimniecībām katru gadu ne tikai izpildīt, bet arī pārsniegt plānus un izdevismus šajos rādītājos.

Protams, zemkopības un lopkopības produkcijas galvenais piegādātājs valstij ir kolhozi un sovhozi. Tomēr, kā liecina prakse, kas izveidojusies Preiļu ra-

jonā, būtiska loma ir arī pilsoņu personīgajām palīgsaimniecībām. Tā ir aksioma, kural, kā zināms, pierādījumi nav nepieciešami.

Un tomēr par to nākas atgādināt. Diemžēl vienīgi tadēļ, ka vairākās minētajās saimniecībās nepietiekami izvērsts ideoloģiskais darbs. Tajās nav apspriesti un izstrādāti pasākumi, kas veicami, lai īstenotu minēto Latvijas KP CK un republikas Ministru Padomes lēmumu. Speciālisti nav iepazīstināti ar pēdējiem Latvijas PSR Valsts agrārūnietības komitejas kolēģijas dokumentiem par papildus pasākumiem iedzīvotāju palīgsaimniecību stabilizēšanā un palielināšanā.

Dokumentu nezināšana tad arī izraisīja iedzīvotājiem piederīgo lopu skaita krasu samazināšanos. Pēdējos trijos gados rajona individuālajā sektorā liellopu skaits samazinājies par 1039, slaucamo govju skaits — par 978, cūku — par 1149, bet aitu — par 1052. Savukārt par 611 palielinājies to ģimenes skaits, kuras netur nekādus lopus. Turēt govīs atteikušās 83, ģimenes, audzēt cūkas nevēlas 578 ģimenes, aitu nav 863 ģimēnēm.

Nepieciešams uzsvērt, ka visās pārbaudītajās saimniecībās no vienas govīs iegūtā piena iepirkuma vidējais apjoms gadā pārsniedz vienu tonnu. Loti daudz laucnieku realizē valstij 3 — 5 tonnas piena. Tomēr analīze liecina, ka saglabāt rajonā sashiegtu piena iepirkuma līmeni un panākt tā kāpinājumu ar individuālā sektora palīdzību būs grūti.

Lai palielinātu iedzīvotāju saražotās gaļas un piena pārdošanu, šajā un nākamajā piecgadē būs jāpieliek maksimāli daudz pūļu. Bet galvenais — nedrīkst samazināt no iedzīvotājiem iepirkta piena daudzumu, jārada tam nepieciešamie apstākļi. Citu iespēju, kā panākt lopkopības produkcijas realizācijas kāpinājumu, nebūs. Tāpēc, pirmām kārtām, manuprāt, nepieciešams uzlabot individuālo darbu, noslēdzot līgumus ar kolhozniekiem un strādniekiem. Jā panāk, lai saimniecību speciālisti, kuri atbild par produkcijas iepirkšanu no individuālā sektora, būtu materiāli ieinteresēti sava darba rezultātos un saņemtu savu darba algu atkarībā no realizētās produkcijas apjoma.

Saimniecības vadībai, manuprāt, jānodrošina šie speciālisti ar transportu, kā arī jārada tādi apstākļi, lai gaļas un piena individuālajiem ražotājiem netrūktu ganību un sienu plāvu lopu uzturēšanai, lai viņi varētu izmantot saimniecības tehniku un nogādāt sagatavoto lopbarību uz savām mājām. Individuālajā sektorā saražotā piena un gaļas realizācija jāplāno, ņemot vērā tālākās perspektīvas, tāpat kā tas tiek darīts sabiedriskajā sektorā.

Runājot par «argumentiem», kuri pamato jauniešu nevēlēšanos turēt lopus, jāteic, ka kritika šeit ir nevietā vēl arī tadēļ, ka personīgos lopus netur arī daudzi 40- un 50-gadīgie, kurus par jauniem vairs nenosauksi.

Katra saimniecībā ir savi iemesli, kāpēc iedzīvotāji ir maz iesaistīti lauksaimniecības produkcijas ražošanā personīgajās palīgsaimniecībās. Būtu vēlams uzmanīgi izskatīt šos iemeslus, izdarīt pareizus secinājumus, veikt attiecīgus pasākumus un panākt, lai katrs pieaugušais lauku iedzīvotājs būtu ieinteresēts audzēt savā personīgajā palīgsaimniecībā lopus, ražot pienu, gaļu un citu lauksaimniecības produkciju.

A. SUPE.

Latvijas PSR Tautas kontroles komitejas ārstata inspektors

Neviens nav aizmirsts, nekas nav aizmirsts

Aglona, 1941. gada augusts...

1. TAJAS BĒDU PILNAJAS DIENAS
Laiks aizvien vairāk attālina Lielā Tēviņas kara gadu notikumus. Liekas, tālā pagātnē uz mūžiem paliek gan pirmo zaudējumu rūgtums, gan prieks par Lielās Uzvaras dienas tuvošanos. Un tomēr — ne jau velti ir teikts, ka atmiņas ietiecas ne tikai pagātnē, bet arī nākotnē — tās palīdz mums radīt un veidot arī šodienu.

Tikai vientuļš un necils obelisks netālu no Aglonas internātskolas atgādina mums tos traģiskos notikumus, kuri šeit risinājās 1941. gada augustā. Taču to dienu liecinieki vēl ir dzīvi, un viņi atceras visu...

Kāda saulainā 1941. gada vasaras dienā fašistiskie nezvērī šeit nošāva vairāk nekā septiņus simtus cilvēku. Vēlreiz atgriezies tajās tālajās augusta dienās mūs pamudināja šāds fakts. Daugavpīlētis Ivans Kapitanovs — rakstnieks divu grāmatu ar kopēju nosaukumu «Atmiņas» autors — nesena publicēja presē savu jauno aprakstu «Pa operācijas «Bērnu nams» pēdām». Tajā arī izlasīju par fašistu noziegumu, ko tie izdarīja tūlīt pēc tam, kad bija ieņēmuši Daugavpili. Viņi pavēlēja izvest uz Aglonas ģimnāziju apmēram 700 cilvēkus — tos, kuri ārstējās psihiatriskajā slimnīcā. Taču kopā ar slimajiem uz minēto vietu tika nogādāti arī daudzi pilnīgi veseli bērni, kuri psihiatriskajā slimnīcā bija nokļuvuši tikai tāpēc, ka Grīvas bērnu namā pārāpziņotības dēļ viņus nespēja vietot.

22. augusta rītā, stāsta I. Kapitanovs, slimnieki un līdz ar viņiem arī šie bērni tika nošauti ģimnāzijas pagalmā. (Pēc citu aculiecinieku ziņām šī masu nošaušana notikusi 23. augustā.) Apraksta autors piebilst, ka šie Aglonas notikumi ir zināmi arī mūsu novada iedzīvotājiem — veterāniem, tai skaitā preiļietim Ivanam Bogdanovam.

Protams, ievācot par šo traģēdiju sīkākās ziņas, uzzināju, ka laikraksts «Leņina Karogs» jau vairākkārt par to stāstījis saviem lasītājiem. Piemēram, 1977. gada 15. maijā tajā bija stāstīts par blakus Aglonas internātskolai uzstādītu obeliskā atklāšanu. Tiesa, uzraksts uz obeliska nav pilnīgs. Tas vēsta tikai par psihiatriskās slimnīcas pacientu bojāeju. Bet 1941. gada augustā Aglonā tika nošauti (kā to apstiprina daudzas neapstrīdams liecības) ne tikai slimnieki, bet arī slimnīcas medicīniskās māsas un Daugavpils bērni.

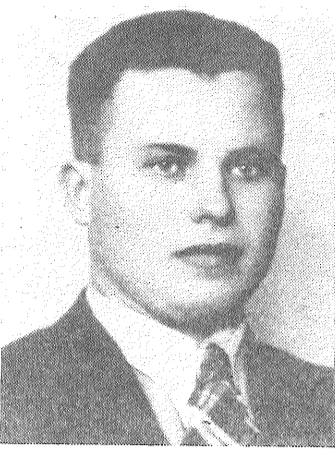
Kā šie bērni varēja nokļūt Aglonā? Ieņēmuši Daugavpili, fašisti sagūstīja desmitiem un simtiem patriotu, kurus vēlāk nošāva pie pilsētas cietuma sienas. Populārākā vai nošūtāja uz nāves no-

nēm. Bet viņu bērnus vienkopus izvietoja tukšās, neapdzīvotās telpās, kuras atradās tagadējās diētiskās ēdnīcas ēkā Daugavpīlī un «Sarkanā krusta» namiņā Grīvā. Kad ēkas kļuva sevišķi pārpildītas, fašisti izveda daļu bērnu uz Aglonu.

Man gribējās iepazīties tuvāk ar to tālo notikumu tiesajiem lieciniekiem, pierakstīt viņu atmiņas. Jo katra šāda vēstures lappusīte taču ir nenovērtējams cilvēka atmiņas dokuments. Tieši šī nolūka mudināts, esmu iegriezies kādā daudzstāvu dzīvojamā nama ērtajā dzīvoklī. Esmu ciemos pie šī dzīvokļa saimnieces — Pelagejas Saveljevas. Šī sieviete man pastāstīja, ka viņas vīrā Ivana Bogdanova vairs nav starp dzīvajiem. Mīruša I. Bogdanova dēls — Pelagejas Saveljevas vīrs — arī Ivans Bogdanovs pašlaik esot smagi slims un ārstējoties slimnīcā. 1941. gada augusta notikumus pati Pelageja Saveljeva atceroties skaidri, tie iespiedušies viņas atmiņā uz visu mūžu.

2. ATMIŅĀ UZ MŪŽU
Vispirms Pelageja Saveljeva pastāstīja par savu brālī. Jevstihijs Saveljevs dzimis 1914. gadā, bijis Rīgā izveidotās pagrīdes organizācijas biedrs. Domājams, ka viņš braucis ar velosipēdu no Rīgas uz okupēto Aglonu tādēļ, lai izpildītu kādu slepenu uzdevumu. Pirms aizbraukšanas iegriezies arī Pelagejas dzīvoklī (Rīgā), taču mūsu tur nav sastapis, tāpēc palūdzis, lai kaimiņi paziņo viņai, ka brālītis Jevstihijs dodas uz Latgali. Taču

fašistu līdzskrējēju izsekots, dedzīgais patriots drīz vien tika arestēts un vēlāk nošauts, tā arī nesaņiedzis sava brauciena mērķi. Varonīgā pagrīdnīka vārds iegravēts par godu kritušajiem varoņiem uzstādītajā obeliskā Aglonas brāļu kapos.

Ko Pelageja Saveljeva atceras par padomju cilvēku nošaušanu netālu no Aglonas ģimnāzijas? Jā, no Daugavpils tiešām bija atvests daudz cilvēku. Toreiz par to runāja visā aprīņī. Vairākiem slimniekiem izdevās aizbēgt, dažus savā aizstāvēniecībā nēma ksendžs Broks, kuru piemeklēja fašisma apstākļos tik parastais garīdznieka liktenis. Brokam nepalīdzēja nekas — ne nepretošanās launumam, ne naidīga atteikšanās pret komunistiem. Turēdami garīdznieku aizdomās par sakariem ar partizāniem, fašisti viņu sagūstīja un nosūtīja uz koncentrācijas nometni, kur vēlāk viņš tika sadedzināts gāzes kamerā. Tranšejas, tas ir, kapus fašisti paši neraka. Sim nolūkam viņi sapulcināja apkārtnējos zemniekus. Pavēlēja tiem nēmt rokās lāpstas un pazinoja, ka izraktajās dziļajās bedrēs tiks ievietotas milzīgas cisternas ar degvielu. Taču cilvēki neļāvās sevi apmānīt, drīz vien viņi sirds dzilumos apjauta tuvojamies traģēdiju. Bet ko gan viņi varēja darīt?

Kādu dienu fašisti ieradās arī pēc Pelagejas Saveljevas vīrā Ivana Bogdanova Pavēlēja doties līdzi. Piedalīties rakšanas darbos piespieda arī viņas tēvu Moiseju Saveljevu. Viņu toreiz pavadīja visa ģimene. Raudāja, jo visiem prātā bija tikai viena doma — tās ir beigas: fašisti nošāus viņu, tāpat kā nošāva Pelagejas brālī. Taču vakarā tēvs pārnācis mājās — pavēlēts rīt atkal ierasties darbā un turpināt rakt tranšejas. Pelageja Saveljeva arī atmiņas šīs atbaidošās bedrēs — divas trīs dienas, kamēr turpinājušies rakšanas darbi, viņa nesusi tēvam pusdienas.

3. NOTIKA MEKLEJUMI...
Jā, sevišķi aktīvi materiālus par Augusta notikumiem Aglonā internātskolas audzēkņi sākuši vākt tieši sešdesmitajos un septiņdesmitajos gados. Kā atceras skolas bijuši mācību pārzine Valentīna Gudļevska, viņas vadībā pierakstīti atmiņu stāstījumi, vāktas vēstules un fotouzņēmumi, kas liecinājuši par minēta-

jiem traģiskajiem notikumiem... Internātskolas muzeja rīcībā vajadzētu būt 28 mapēm, kurās sakopotī visi šie materiāli, taču palikušas, viņas vārdiem runājot, tikai dažas. Kur tad pārējās? Kāpēc tā vietā, lai turpinātu novadpētnieku aizsākto darbu, skolā samierinājās ar domu, ka visi pagātnes notikumi jau ir zināmi? Tikpat rūpīgi sargāt visu savāktu un vienlaikus papildināt muzeja vitrīnas ar jauniem dokumentiem taču vajadzēja arī pēc V. Gudļevskas aiziešanas pensijā. Tomēr, kā liekas, īstenībā noticis pavisam citādi...

Arī tos materiālus, kuri vēl ir saglabājušies, nevar lasīt bez šausmināšanās. Lūk, viens dokuments — Antonīnas Ločmeles vēstule. Laikā, kad tikusi nosūtīta šī vēstule, tās autore dzīvojuši Siguldā, internātskolas piebūvē. Antonīna Ločmele raksta: «Mana māte, Magdalena Stiprovete, piedzima 1900. gadā daudz bērnu ģimenē. Viņa bija centīga, labirdīga sieviete, sapņoja kādreiz izkļūt no trūkuma, kas mūždiem piemēlēja viņas ģimeni. Ar savu vīru Jāni Vugolu viņa dzīvoja draudzīgi. Pavisam mēs ģimenē bijām pieci bērni. Pavisam mēs māte smagi saslima. Braukt ārstēties viņa neuzdrīkstējās, jo baidījās par bērnu likteni. Slimība saasinājās vēl vairāk, un māte tika ievietota ārstēties Daugavpils psihiatriskajā slimnīcā. Fašisti nošāva viņu kopā ar vairākiem simtiem citu nevainīgu cilvēku.» A. Ločmele no visas sirds pateicas tiem cilvēkiem, kuri pa mazumiņam vien savākuši ziņas un atdzīvinājuši traģiskos pagātnes notikumus.

Mums visiem ir jāzina sava vēsture. Mums jātur svētā piemiņā savas sāpes un nāids, jo tikai tā mēs varam nosargāt un stiprināt ticību nākotnei.

Uz mirkli pievērsim acis, pakāvēsimies pagātnē... Kars, Sprāgst šāviņi. Nāve. Un rīt šeit, Aglonā, būs 1941. gada 23. augusts...

Pierakstīja Z. BURIJS
ATTELOS: Pelageja Saveljeva' mūsu dienas; Jevstihijs Saveljevs; P. Saveljeva (otrajā rindā no kreisās) kopā ar Bogdanovu ģimeni — vīru un vīratēvu.
J. SILICKA foto un fotoreprodukcijas

Mūsu nacionālās un starpnacionālās attiecības jeb par divvalodību

Partijas programmatiskais norādījums liek rūpēties, lai katram padomju cilvēkam piemistu draudzības un brālības jūtas, lai viņam būtu augsta starpnacionālās saskarsmes kultūra. Galvenā internacionālo jūtu veidošanas un tautu saprašanās atslēga ir valoda. Krievu valodu padomju cilvēki brīvprātīgi pieņēmuši par starpnacionālās saziņas līdzekli. Tāpēc arī krievu valodas mācīšanas pilnveidošana ir viens no svarīgākajiem uzdevumiem mācību un audzināšanas procesā skolās ar latviešu mācību valodu.

Rajonā strādā daudz kvalificētu pedagogu, kas guvuši labus rezultātus. Radoši to dara L. Livmane un I. Oļesova Preiļi 1. vidusskolā, G. Pučkova un I. Viļčinska Līvānu 1. vidusskolā, I. Vasiļjeva Aizkalnes aostgadīgajā skolā, A. Harlamova Riebiņu vidusskolā, kā arī citi pedagogi.

Labākais veiktā darba rādītājs — skolēnu valodas prasme. Var teikt, ka viņi savā lielumā lielajā vairākumā labi apguvuši sarunu valodu un gramatikas pamatus. Bet daži, kā to, piemēram, parādīja A. Puškinam veltītais konkurss Preiļi 1. vidusskolā, spēj pat dzēlot krievu valodā. Te var minēt A. Ondzuli, G. Strodu, D. Ludženiku un citus. Ar latviešu jauniešu krievu valodas prasmi visumā ir apmierināti arī kara komisariāta darbinieki, kad sākas iesaukšana Padomju Armijā. Taču gan viņi, gan pārējo nacionālīšu pār-

stāvji vāji zina Latvijas un it sevišķi rajona vēsturi. Kā tika atzīmēts Latvijas Komunistiskās partijas CK nacionālo un starpnacionālo attiecību komisijas 3. augusta sēdē, šīs parādības

sekmēs latviešu valodas apguvi, veicinās divvalodības pilnveidošanu. Līdz ar to ir jāpilnveido latviešu valodas kabineti visās rajona skolās. Lielā uzmanība, kas tiek vel-

tā starpnacionālo attiecību kultūras paaugstināšanai un divvalodības principa nostiprināšanai, nav īslaicīga kampaņa, bet principiāls partijas kurss. Šeit svarīga nozīme ir taktam, savstarpējai cieņai un atsaucībai. Mēs savā ikdienā ik uz soļa saskaramies ar divvalodību. Parasti mums tā ir ierasta lieta, kurai pat nepiešķiram īpašu uzmanību. Sak, tā tas ir legālais, un nav jau arī nekādas vajadzības par to aizdomāties. Līdz kamēr nesaskaramies ar kādu konkrētu gadījumu, kas aizvairo mūsu jūtas. Ja aīša zino par sarikojumu latviešu valodā, tad, protams, uz šo pasākumu ies tikai valodu ziņošs cilvēks, bet ja abās — tad zinām, ka programmā ir iekļauti priekšnesumi gan vienā, gan otrā valodā. Tas viss ir tik zināms un parasts.

Mazliet citādi tas ir apkalpojošajā sfērā. Pēdējā laikā daudzas jaunās pārdevējas nespēj, piemēram, kādai vecai tantīnai, kura nav nekādās augstās skolās gājusi un krievu valodu nepārvalda, sniegt pašu elementārāko paskaidrojumu, atbildot ar strupu: «Nesaprotu». Te nav runa par valodas nezināšanu, bet gan drīzāk par uzvedības kultūru. Ar nepieciešamību pārzināt abas valodas ik dienas saskaras daudzi jo daudzi iestāžu darbinieki. Ja rastos gribētāji pilnveidot savas zināšanas latviešu valodā vai arī to apgūt (es te domāju iebraucējus mūsu rajonā) derētu šādus kursus organizēt vai nu pie kultūras nama vai tautas izglītības nodaļas. Mūsdienā apstākļos, pilnīgi saprotami, tie varētu būt maksas kursi.

Sabiedriskās domas orientēšana uz divvalodības nostiprināšanu, krievu un latviešu valodas apgušanu kā svarīgu augstas cilvēku vispārējās kultūras un starpnacionālās saskarsmes kultūras attīstības līdzekli, kā norādīta LKP CK nacionālo un starpnacionālo attiecību komisijas sēdē, jāaktivizē darbs partijas pirmorganizācijām, arod biedrību un komjaunatnes organizācijām. Tautas izglītības organizācijām. Zinību biedrībai, kultūras un izglītības iestādēm. Mūs gaida rūpīgi veicams darbs, kura mērķis — nostiprināt tautu draudzību.

RAJONOS, AR KURIEM SACENŠAMIES

Pieprasījums rada kooperatīvus

Padomju saimniecības «Kaunata» teritorijā atrodas 15 ezeri. Arī zivis tajos mīt. Taču vēl nesen radās, karūsas un līni uz saimniecības darba lauku gaida bija lieks retums. Novērst šo redzamo trūkumu uzņēmās trīs čaliki pensionāri — Jānis Jurāvičs, Konstantīns Dževnieks un Stanislavs Astiņš, kuri izveidoja kooperatīvu «Zvejnieks». Bāzes uzņēmums — padomju saimniecība «Kaunata» — viņu pārzīnā nodeva septiņus ezerus un ierādīja telpas ražošanas vajadzībām. Tiklu, lai viņi cita nepieciešamā inventāra iegādei kooperatīvs saņēma no valsts nelielu kredītu. Nesen vietējā veikālā parādījās ilgi gaidītās zivis. Tās pārdod patērētāju kooperācijai par līgumcenu.

Lai zivju produkcija nemazinātos, kooperatīvs gatavoja nopietni rūpēties par ezeru «veselības stāvokli». Šai nolūkam daļu no iegūtajiem līdzekļiem tas ik gadu izmanto, lai ezeros ielaiestu vērtīgu sugu zivju mazulius, ko audzē specializētās saimniecības.

Viļņos radīts cits kooperatīvs — «Gaisma». To izveidojuši Austrumu elektrotīklu pilsētas iecirkņa darbinieki un vietējās profesionālās tehnikas skolas pasniedzēji.

Par klientu trūkumu nevar sūdzēties arī rajona sadzīves pakalpojumu kombināta kooperatīvs «Remontētāis». Tā darbinieki remontē mopēdus, velosipēdus, motociklus un automašīnas.

M. NIZINSKA, LATINFORM korespondente
Rēzeknes rajons

V. ROMANOVSKIS

PĒTERIS BUKS

1987. gada 17. augustā 77. mūža gadā miris PSKP biedrs kopš 1951. gada, republikas nozīmes personālais pensionārs Pēteris Donāta d. Būks.

Pēteris Būks dzimis 1910. gada 19. decembrī Preiļu rajona Būku sādžā zemnieka ģimenē.

Darba gaitas viņš sāka 1927. gadā. No 1944. gada līdz 1949. gadam Pēteris Būks bija padomju darbā, no 1949. gada līdz 1959. gadam viņš bija kolhoza «Ausma» (vēlāk pārdēvēts «Sarkanā ausma») pirmais priekšsēdētājs. Pēc tam vadīja Leņina un Zdanova kolhozus.

No 1962. līdz 1963. gadam Pēteris Būks strādāja par Zdanova kolhoza partijas pirmorganizācijas atbilstošu sekretāru. 1963. gadā viņu atkal ievēlēja par kolhoza «Sarkanā ausma»

priekšsēdētāju. Kopš 1968. gada viņš bija republikas nozīmes personālais pensionārs.

Pēteris Būks daudz spēku un enerģijas ziedoja sabiedriskajam darbam: viņš vairākas reizes tika ievēlēts par rajona padomes un vietējās Tautas deputātu padomes deputātu.

Par lielo ieguldījumu lauksaimnieciskās ražošanas attīstībā un aktīvu sabiedrisko darbību Pēterim Būkam piešķirts Latvijas PSR Nopelniem bagātā lauksaimniecības darbinieka nosaukums, viņš apbalvots ar ordeni «Goda Zīme» un medaļu «Par pašizlīdzīgu darbu. Atzīmējot Vladimira Iljiča Leņina 100. dzimšanas dienu».

No dzīves šķīries, principiāls komunist, atsaucīgs biedrs. Pēteris Būks mūsu sirdīs paliks gaišā piemiņā.

LATVIJAS KP RAJONA KOMITEJA
RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES
IZPILDKOMITEJA
RAJONA AGRORŪPNIECISKĀ APVIENĪBA

Pie mums viesojas

Nodzīvot simts dzīves kā vienu...

Augustā tiek rīkoti dažādi pasākumi kinokatītājiem. Tie rosinās vairāk uzzināt par kinomākslu, par aktieru un kinofilmu veidotāju dzīvi, radošo darbību. Jo 27. augustā — Padomju kino diena.

23. augustā mūsu rajonā kinoteātros «Atpūta», «Ezerzeme» un Pelēču klubā notiks radoša tikšanās ar teātra un kino aktieri — KPFSR Tautas skatuves mākslinieku, Valsts prēmijas laureātu, Maskavas Valsts Akadēmiskā Mazā teātra vadošo aktieri Juriju Solominu (nobeigumā demonstrēs mākslas filmu). Viņš audzina topošos aktierus Sēpkins vārdā nosauktajā skolā, spēlē lomas teātrī un kino, pats iestudē uzvedumus, filmē... Viņam ir daudz sabiedrisko pienākumu. «Viņa popularitāte ir milzīga, taču tā nemaina viņa cilvēcisko būtību. Viņš joprojām ir tikpat vienkāršs, kautrīgs un atsaucīgs, jūtīgs pret svešām sāpēm...», tā raksta žurnālists, kurš personīgi pazīstams ar aktieri.

Savas kinoaktiera gaitas Solomins sāk ar filmu «Bezmiega nakts», taču par galveno savā radošajā biogrāfijā viņš uzskata filmēšanas režisora J. Tāskova kinolentē «Viņa augstības adjutants». Noskatīties, kā Solomins spēlē šo lomu, japāņu režisors A. Kurosava bez svārstīšanās apstiprināja viņu par Arsenjeva lomas atveidotāju savā filmā «Dersu Uzala».

Nozīmīgākās lomas J. Solominam bijušas filmās «Mātes sirds» un «Mātes uzticība» (tēlo Dmitriju Uljanovu), «Pavasaris pie Oderas», «Sarkanā teits», «Kriminālmeklēšanas inspektors», «Daurija», «Sokolovo», «Baltās nakts melodijas», «Skolas valsis» u. c.

Bilētes uz radošo tikšanos ar Juriju Solominu var iegādāties savlaicīgi.

O. PRIEKULE,
rajona kinodirekcijas direktore

Pīļu medību termiņi

Latvijas PSR Mežsaimniecības un mežrūpniecības ministrija 1987. gadā noteikusi šādas medību termiņus:

• pilēm, lauciem, ūdensvistīņām, mērkaziņām — no plkst. 16.00 šī gada 22. augustā līdz 30. septembrim (tikai sestdienās, svētdienās un trešdienās), no 1. oktobra līdz 22. novembrim — katru dienu;

• zosīm un baltpiēru zosīm — no 19. septembra līdz 30. septembrim (tikai sestdienās, svētdienās un trešdienās), no 1. oktobra līdz 22. novembrim — katru dienu;

• lauku baložiem — no 10. augusta līdz 30. septembrim;

• mājas baložiem — no 10. augusta līdz 1988. gada 15. martam;

• meža irbēm — no 1. septembra līdz 1988. gada 1. janvārim;

• meža slokām — no 1. oktobra līdz 30. novembrim.

Medību kārtību un laiku Babītes un Lubānas ezeros, kā arī Rīgas jūras līča piekrastē no Kuivīziem līdz Ainažiem nosaka Latvijas PSR Mednieku un makšķernieku biedrība, Engures ezerā — Baltijas kara apgabala

Mednieku padome, bet Lielauces ezerā — Latvijas Lauksaimniecības akadēmija.

Medīt zivkopības diķos (izņēmuma veidā) drīkst tikai ar medību atļaujām un saskaņojot šīs medības ar šo saimniecību vadītājiem.

Lai saglabātu iedzīvotāju drošību un lai izveidotu ūdensputnu neaizskaramības zonas, ministrija aizliedz 1987. gadā medīt ūdensputnus un purva putnus Bolderājas diķos, Lielupē — no ietekas līdz Gatupei, Bullupē, Juglas ezerā, Kišezerā, Lielajā un Mazajā Baltezerā, Lielajā un Mazajā Juglā no ietekas līdz apvedceļam Tallina — Daugavpils, Gaujā no ietekas līdz Gaujas tiltam uz šosejas Rīga — Tallina, Daugavā no ietekas līdz Rīgas HES aizsprostam un Gaujas Nacionālā parka teritorijā.

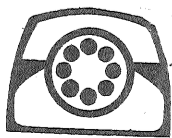
Vienās medībās atļauts nometīt ne vairāk kā piecas pīles.

Visos gadījumos atļauts medīt tikai pierēģistrētajās medību vietās, iepriekš paziņojot mežsaimniecības punktam par medību vietu un laiku.

I. JELISEJEVS,
vecākais medību pārzinis

Laikraksts «Leņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.
TĀLRŪNI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 221 sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstulju nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 21985, arāmatvedība, uzzīņas par sludinājumiem — 22305.

Fotokonkurss „Sodienas lauku dzīves ritmi”

Lietainā vasara.

K. GAILUMA foto

Redaktora v. P. PIZELIS

TV Viļņa < Sludinājumi > Līdzjūtības

20. augusts. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Koncerts. 10.00 — TV — skolēniem. No kultūras vēstures. 10.25 — Dokumentālā filma. 10.55 — Koncertfilma «Man prātā laimes brīdis skaistais...» 11.45 — Mākslas filma «Valsts robeža» 1. sērija. 12.50 un 18.00 — Zīnas. 18.15 — Horeogrāfiskas miniatūras. 18.30 — PSRS čempionāts futbolā. «Zalģirīs» (Viļņa) — «Metālists» (Harkova). 20.15 — «Panorāma». 20.50 — «Labu nakti, mazuli!» 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filma «Valsts robeža» 2. sērija. 22.45 — Zīnas.

21. augusts. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Kantāte «Ozollapu vainags». 10.00 — TV — skolēniem. Topošajiem celtņiem. 10.35 — Leļļu teātra uzvedums. N. Jordanovs. «Vilks un iautriē kazlēni». 11.25 — Dokumentālo filmu programma. 12.25 — Mākslas filma «Valsts robeža» 2. sērija. 13.30 un 18.00 — Zīnas. 18.15 — TV — skolēniem. Zinātnes pasaulē. Informātika un finanses. 18.50 — Klaviermūzikas koncerts. 19.30 — Televīzijas republikāniskā aptūtas vietu konkurss. 20.00 — «Panorāma». 20.40 — «Labu nakti, mazuli!» 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filma «Rudens maratons». 23.10 — Zīnas. 23.25 — Ariāns no operām Lietuvas PSR Tautas skatuves mākslinieces B. Almonaites izpildījumā. 23.55 — Mākslas filma «Likumīgā laulība».

22. augusts. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Rīta vingrošana. Vingrojumu komplekss nedēļai. 10.00 — Dokumentālā filma. 10.30 — TV — skolēniem. Mācīties runāt angļiski.

11.00 — Veselība. Bērnu traumatisma profilakse. 11.30 — Kā uzziņēt putnu? 12.00 — Nedēļas panorāma (krievu val.). 12.30 — Leļļu teātra uzvedums. J. Džagutite. «Auninš bez ragiem». 12.50 — Mākslas filma «Iļja Muromietis». 14.20 — Jauno izpildītāju koncerts. 14.55 — Pārķārtošanās: problēmas un perspektīvas. 15.30 — Lietuvas televīzijas mākslas filma-opera «Daļa». 17.10 — Dokumentālā filma «Kad zied «Nakts karalene»». 17.30 — Zīnas. 17.45 — Lietuvas televīzijas koncertfilma. 18.25 — Par PSKP CK jūnija Pilnuma tēmām. 18.55 — Draudzības koncerts. 20.00 — «Panorāma». 20.40 — «Labu nakti, mazuli!» 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filma «Pieaugušais dēis». 23.00 — Zīnas. 23.15 — Estrādes koncerts. 23.45 — Mākslas filma «Staro dzīvībaiem pazudušais». 1.05 — Koncertfilma.

23. augusts. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Rīta vingrošana bērniem. 10.00 — Leļļu teātra uzvedums. T. Mitrofanovs. «Šis mazais draķoniņš». 10.30 — Nedēļas atbalss. 11.05 — TV — skolēniem. Mūsu valoda. 11.35 — Prasme saprasties. 12.20 — Estrādes koncerts. 13.15 — Lietuvas televīzijas uzvedums. A. Kristi. «Peļu slazds». 16.05 — Literatūra un dzīve. 17.00 — Agrorūpnieciskais komplekss: darbi un cilvēki. 18.00 — Zīnas. 18.15 — Dokumentālā filma. 18.40 — Starptautiskais folkloras festivāls «Baltija». 20.00 — «Panorāma». 20.40 — «Labu nakti, mazuli!» 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filma «Alibi būs nodrošināts». 22.45 — Zīnas.

JAUNAGLONAS 58. PROFESIONĀLI TEHNISKA VIDUSSKOLA

Izsludina audzēkņu uzņemšanu 1987. — 1988. mācību gadam šādās specialitātēs:

• plaša profila traktorists mašīnists, «C» kategorijas autovadītājs (mācību ilgums — 3 gadi), pavārs (mācību ilgums — 3 gadi).

• automašīnu remontatlēdznieks, «B» un «C» kategorijas autovadītājs (mācību ilgums — 3 gadi).

• 3. klases traktorists mašīnists (mācību ilgums — 1 gads), mūrnieks montētājs (mācību ilgums — 1 gads).

PREIĻU KOOPERATIVA PROFESIONĀLI TEHNISKA VIDUSSKOLA

Izsludina audzēkņu papilduzņemšanu

pārtikas preču pārdevējas specialitātē.

Vienlaikus iespējams gūt ienāmus arī nepārtikas preču pārdevējas darbā. Mācības notiek latviešu valodā.

Skolai ir labiekārtotas kopmītnes.

PARDOD māju kolhozā «Rīts», Stūrišķos, Rīgas — Daugavpils

govju mehanizētās slaukšanas meistars (mācību ilgums — 1 gads).

• automašīnu remontatlēdznieks, «B» un «C» kategorijas autovadītājs (mācību ilgums — 1 gads).

Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Audzēkņi atrodas pilnīgā valsts apgādībā. Sekmīgā audzēkņi saņem stipendiju — 10 rubļus.

Govju mehanizētās slaukšanas meistaru grupas audzēkņi saņem saimniecību stipendiju līdz 100 rubļiem.

Skolas adrese: Preiļu rajons, p. n. Jaunaglona, 58. PTV. Telefons 65721 vai 65743.

Sekmīgie audzēkņi saņem stipendiju — 32 rubļus mēnesī.

Iestājoties skolā, vajadzīgi šādi dokumenti: iesniegums, autobiogrāfija, raksturojums, izglītības dokuments (oriģināls), darba grāmatīna (strādājošajiem), medicīniskā izziņa, 6 fotogrāfijas (3x4 cm).

šosejas 183. km, Jānis Pāpārde. Apskatīt sestdienās, svētdienās.

OGRES

43. PROFESIONĀLI TEHNISKA VIDUSSKOLA

(288300, Ogrē, Meža prospektā 13, tālrunis 24711, 24668) izsludina papildu uzņemšanu 1987./88. mācību gadā piegriežes profesijā.

Mācību ilgums 1 gads. Uzņem jauniešus ar 11 klašu izglītību. Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Mācību laikā audzēkņi saņem stipendiju (līdz 70 rubļiem) un 50 procentus no ražošanas prakse nopelnītās summas. Absolventi strādā Ogres ražošanas apvienībā. Ir kopmītne.

Abele baltā kad ziedus bārstīs, Par labo, darbīgo cilvēku stāstīs.

(M. Kuģe)
Izsakām dziļu līdzjūtību Albertam Bukam sakarā ar TEVA nāvi.

Leņina kolhoza autovadītāju kolektīvs

Nevienam neprasot, stājas Tā sirds, kas pasaulei puks.

(D. Dreika)

Izsakām dziļu līdzjūtību PETERA BUKA piederīgajiem sakarā ar viņa nāvi.

Preiļu ārpusesoru apsardzes nodala

Balti bērzi, baltas egles... Sāpēs balti arī mēs, Pastāvēsim klusu brīdī.

Diža mūža krustcelēs (L. Vāczemnieks)

Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem sakarā ar saimniecības pirmā priekšsēdētāja PETERA BUKA nāvi.

Kolhoza «Sarkanā ausma» valde, partijas birojs un arodkomiteja

Dižs skarbums ir tādai stundai, Kad cilvēks un ziedi mirst...

(J. Silazars)

Izsakām dziļu līdzjūtību Alberta Būka ģimenei sakarā ar TEVA nāvi.

Leņina kolhoza partijas pirmorganizācija

Kaut būtu ceļi vēl kā senāk valā —

Es laukā izietu pret rītiem sauli lūgt,

Lai mirkli ļauj vēl pabūt zemē zaļā.

(A. Skuina)

Izsakām līdzjūtību PETERA BUKA piederīgajiem sakarā ar viņa nāvi. Preiļu RARA kolektīvs

Tir. 13770 eks. (latv. val. 9819 eks., krievu val. 3951 eks.).

1 nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums. Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un arāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpils, Valkas ielā 1. Indekss 68169. Pas. 1143.